

mij zo'n houvast dat ik op grond daarvan met groot gemak mijn basisvertaling kan maken. Ik doe dat met veel vreugde, en ook met de eisen die ik gezien alle ervaring aan mezelf stel. Ik eis van mezelf een optimale vertaling, qua klank, ritme, poëtische aanpak, tekstgetrouwheid, voorleesbaarheid. Alle ervaringen, ook negatieve, van wat beter kan en hoe het niet zou moeten, komen hier tot hun recht en kan ik gebruiken om een rijp product te leveren; een soort slotakkoord waarvan ik hoop dat het klinkt als een klok. Maar niet zonder de hulp van de neerlandici Wim Bronzwaer, helaas overleden, en Tom van Deel (docent aan de UvA), met hun taalgevoel voor ritmiek en klank. Zij hebben een wezenlijke inbreng in het opkrikken van mijn basisvertaling.

Het is een schitterende afsluiting van mijn loopbaan. Niet alleen puur als vertaler, maar ook in het kader van mijn omgang met de Bijbel. Ik zie de Psalmen als een soort prisma waarin alle stralen van de Bijbel samenkomen, stralen die tot een flonkerend licht worden. De Psalmen gaan mij ter harte en ik hoop dat ze ook de harten van de lezers zullen stelen. Ik heb altijd al van de Psalmen gehouden, al was het alleen maar door mijn kloosterervaring. De Psalmen staan niet voor niets in het hart van het kloosterleven, de monniken beginnen ermee en eindigen ermee: "Zeven maal per dag zal ik u loven en midden in de nacht sta ik op om u te loven." Dat ik nu mijn steentje mag bijdragen door ze door te geven aan een nieuwe generatie, dat vind ik een soort genadegave.'

Een vrij hard vak

Jaakke vertelt tot slot over het vertaalvak: 'Vertalen is een uitermate intensieve bezigheid, je bent altijd maar bezig met wikken en wegen, dit woord niet, dat woord wel, het is niet zoiets waar je 's ochtends om 9 uur mee begint en om 5 uur mee stopt. De woorden en teksten blijven in je achterhoofd meezoemen, je staat ermee op en je gaat ermee naar bed, je gaat er het weekend mee in en je gaat er ook het weekend weer mee uit. Ik droom er wel eens van. Dromen van angst: angst het niet goed te doen, of het nooit goed te doen, of fouten te maken, of commentaar of kritiek te krijgen. Kritiek kan je raken, omdat je ervan uitgaat dat je het goed en mooi doet. Er zijn echter altijd mensen die het maar niks vinden, of ze vinden dat het heel anders moet; of ze vinden dat vertalen, gezien de eenheid van inhoud en vorm, als zodanig onmogelijk is, en dus ook niet moet plaatsvinden. Vertalen is toch het baren van een kind, en op dat kindje worden voortdurend op- en aanmerkingen gemaakt.

Ik heb vertalers gezien die werkelijk bleek wegtrokken, die helemaal ineenklapten omdat ze door medevertalers of anderen bekritiseerd werden. Het is dus ook een vrij hard vak, temeer omdat een vertaling van de Bijbel niet bekeken wordt door enkele wetenschappers, maar door heel

bijbellezend Nederland. En iedereen meent te weten "wat er werkelijk staat". Dat kun je niemand kwalijk nemen, want die bijbeltekst is voor de lezers niet zoals een tekst van Shakespeare of een detective, maar is ook de tekst waarop zij hun geloof baseren en waarvanuit ze het beleven en ervaren.'

Boekenplanken

Zoals de monniken hun dag beginnen en eindigen met de Psalmen, zo begon en eindigt Alfons Jaakke zijn loopbaan met de Psalmen. In die zin is hij monnik gebleven, ook al door het monnikenwerk dat bijbelvertalen bij tijd en wijle is. Eind november werd hij 'losgeknipt' van het Nederlands Bijbelgenootschap. Zijn woorden staan echter nog jarenlang op allerlei boekenplanken, bij mensen thuis en in bibliotheken.

Mw. M. C. Berends is freelance journalist en was in het verleden werkzaam bij het Nederlands Bijbelgenootschap.